

The Holy See

Pāvesta Franciska
apustuliskā vizīte
Lietuvā, Latvijā un Igaunijā
2018. gada 22.–25. septembrī

HOMĪLIJA SVĒTAJĀ MISĒ

Aglonas starptautiskās svētvietas sakrālajā laukumā
24. septembris 2018

[Multimedia]

Mēs tiešām varētu teikt, ka tas, ko svētais Lūkass stāsta Apustuļu darbu grāmatas sākumā, šodien atkārtojas šeit ar mums – mēs esam cieši vienoti, nodevušies lūgšanai un kopā ar Mariju, mūsu Māti (sal. *Apd* 1, 14). Šodien mēs pieņemam kā savu šīs vizītes moto: “Rādi, ka esi Māte!” Rādi mums, Marija, kur tu turpini dziedāt savu *Magnificat*, rādi tās vietas, kur ir tavš krustāsis Dēls, lai mēs pie Viņa kājām sastaptu tavu spēcīgo klātbūtni!

Jāņa evaņģēlijā vēstīts tikai par divām epizodēm, kurās krustojas Jēzus un Viņa Mātes dzīves ceļi, – tās ir kāzas Kānā (sal. *Jņ* 2, 1–2) un tas, par ko lasījām tikko, t. i., Marijas atrašanās krusta pakājē (*Jņ* 19, 25–27). Šķiet, ka evaņģēlists vēlas mums parādīt Jēzus Māti šajās acīmredzami pretējās situācijās – laulības svinību priekā un sāpēs par Dēla nāvi. Kad iedziļināties Dieva Vārda noslēpumā, viņa mums atklāj, kas ir šī Labā Vēsts, kurā Kungs šodien vēlas dalīties ar mums.

Pirmais, uz ko evaņģēlists norāda, ir tas, ka Marija “stāv” līdzās savam Dēlam. Nav viegli tur stāvēt, bet viņa neizvairās un nekādā gadījumā nav mazdūšīga. Viņa stāv “kā pienaglotā” krusta pakājē, ar savu stāju paužot to, ka nekas un neviens nespētu viņu piespiest pamest šo vietu. Tādējādi Marija *rāda* vispirms jau to, ka viņa ir līdzās tiem, kas cieš, līdzās tiem, no kuriem visa pasaule bēg, un līdzās arī tiem, kas tiek tiesāti, ir visu nosodīti un izsūtīti. Viņi ir ne vien apspiesti

vai izmantoti, bet arī “ārpus sistēmas”, sabiedrības atstumti (sal. *Evangelii gaudium*, 53). Kopā ar viņiem ir arī Māte, pienaglotā pie nesaprašanās un ciešanu krusta.

Marija mums *rāda* arī to, kādu nostāju ieņemt šādās situācijās. Tas nelīdzinās pastaigai vai īsam apmeklējumam, un tāpat tas nav kaut kāds “solidaritātes tūrisms”. Nepieciešams, lai tie, kas nonākuši sāpīgā situācijā, justu, ka mēs esam viņiem blakus un viņu pusē, turklāt nelokāmi, pastāvīgi. Visi sabiedrības atraidītie var piedzīvot šīs mūsu Mātes maigo tuvumu, jo ikvienā, kas cieš, joprojām ir klātesošas viņas Dēla Jēzus atvērtās brūces. Viņa to iemācījās krusta pakājē. Arī mēs esam aicināti “pieskarties” citu ciešanām. Iesim pretī cilvēkiem, lai mierinātu un būtu viņiem līdzās! Nebaidīsimies piedzīvot maiguma spēku un būt iesaistīti, nebaidīsimies, palīdzot citiem, sarežģīt savu dzīvi (sal. *Turpat*, 270)! Un, tāpat kā Marija, būsim nelokāmi un paliksim stāvam, proti, pievērsuši savu sirdi Dievam un drosmīgi, pieceļot tos, kuri pakrituši, paaugstinot pazemīgo, palīdzot izbeigt jebkādas apspiešanas situācijas, kas liek dzīvot kā piesistiem krustā.

Jēzus Mariju aicināja pieņemt Viņa mīļoto mācekli kā savu dēlu. Evaņģēlija tekstā ir teikts, ka tie atradās līdzās, taču Jēzus atklāj, ka ar to nepietiek, ka nepieciešams, lai viņi viens otru pieņemtu. Jo var jau atrasties līdzās daudziem cilvēkiem, dzīvot tajā pašā namā, tajā pašā kvartālā vai strādāt tajā pašā darbavietā; cilvēkiem var būt viena un tā pati ticība, viņi var kontemplēt tos pašos dievišķos noslēpumos un gūt tajos prieku, taču nepieņemt otru, nepūlēties pieņemt viņu ar mīlestību. Cik gan daudzi laulātie varētu pastāstīt par to, ka viņi atrodas viens otram blakus, taču ne kopā. Cik daudzi jaunieši ar sāpēm izjūt šo distanci saskarē ar pieaugušajiem. Cik daudzi sirmgalvjī tiek bez sirds siltuma pieskatīti, bet ne ar mīlestību aprūpēti un pieņemti.

Ir taisnība, ka reizēm, kad esam atvērušies citiem, tas mums bijis ļoti sāpīgi. Tāpat ir taisnība, ka pašreizējā politiskajā situācijā mums atmiņā vēl ir sāpīgi svaigi saglabājušies konflikti starp tautām, kas norisinājušies pagātnē. Un te Marija mums atklājas kā sieviete, kas ir atvērta piedošanai, viņa *rāda* gatavību nolikt malā ieļauojumus un neuzticēšanos; viņa atsakās no apsūdzībām par to, kā “būtu varējis būt”, ja viņas Dēla draugi, ja viņas tautas priesteri vai ja pie varas esošie būtu izturējušies citādi. Viņa neļauj sevi uzvarēt sarūgtinājumam un bezspēcībai. Marija tic Jēzum un pieņem mācekli, jo attiecības, kuras mūs dziedina un atbrīvo, ir tās, kas mūs atver arī uz sastapšanos un brālību, tāpēc ka palīdz mums otrā cilvēkā atklāt paša Dieva klātbūtni (sal. *Turpat*, 92). Bīskaps Sloskāns, kas šeit atdusas, pēc tam, kad bija ticis arestēts un izsūtīts, saviem vecākiem rakstīja šādus vārdus: “Es no sirds lūdzu jūs, neļaujiet savā sirdī iezagties atriebības vai rūgtuma jūtām! (..) Tad mēs vairs nebūsim īsti kristieši, bet gan fanātiķi.” Laikmetā, kad šķiet, ka atgriežas tāda mentalitāte, kas mūs aicina neuzticēties citiem un ar statistikas datiem cenšas pierādīt, ka mums klātos labāk un būtu drošāk, ja mēs būtu vieni, Marija un šo zemju mācekļi aicina mūs pieņemt otru cilvēku un no jauna uzticēties brāļiem, vispārējai brālībai.

Taču Marija sevi *rāda* arī kā sievieti, kas ļauj sevi uzņemt un kas pazemīgi pieņem to, ka kļūst par mācekļa dzīves daļu. Tajās kāzās, kurās bija pietrūcis vīna un šī iemesla dēļ pastāvēja risks, ka svinības varētu būt bagātas rituāliem, bet ne ar mīlestību un prieku, Marija bija tā, kas teica, ka

jādara tas, ko Jēzus viņiem liks (sal. *Jņ* 2, 5). Tagad kā paklausīga mācekle viņa ļauj sevi uzņemt, viņa pārceļas un piemērojas tā cilvēka dzīves ritmam, kas ir jaunāks par viņu. Saskaņā vienmēr kaut ko maksā, kad esam atšķirīgi, kad gadi, dzīvesstāsti un apstākļi pirmajā brīdī liek mums just, domāt un rīkoties šķietami pretēji. Taču tad, ja ar ticību ieklausāmies rīkojumā pieņemt citus un tikt pieņemtiem, kļūst iespējams veidot vienotību dažādībā, jo tad atšķirības mūs nekavē un nešķēļ, tad kļūstam spējīgi raudzīties tālāk par tām, redzēt citus viņu dziļākajā cienā – kā tā paša Tēva bērnus (sal. *Evangelii gaudium*, 228).

Šajā Euharistijā, kā jau to darām ikvienā no tām, pieminēsim to dienu Golgātas kalnā. Krusta pakājē Marija mums atgādina par prieku, jo esam atzīti par viņas bērniem, un viņas Dēls Jēzus mūs aicina ņemt Mariju pie sevis un ierādīt viņai cienīgu vietu mūsu dzīvē. Marija mums vēlas sniegt savu drosmi, lai mēs stāvētu nesatricināmi un nelokāmi, un savu pazemību, lai mēs, tāpat kā viņa, spētu pieņemt to, ko attiecīgajā brīdī dzīve sniedz. Marija liek atskanēt savai balsij, lai šajā viņas svētvietā mēs visi apņemtos pieņemt cits citu bez diskriminācijas un lai Latvijā visi uzzinātu, ka vēlamies dot priekšroku nabadzīgajiem, piecelt tos, kas pakrituši, un pieņemt citus tādus, kādus tos sastopam, tādus, kādi tie ir.

Pateicības vārdi pēc Svētās Mises

Dārgie brāļi un māsas,

noslēdzot šīs svinības, vēlos pateikties jūsu bīskapam par man veltītajiem vārdiem. Un vēlos pateikt sirsnīgu paldies visiem, kas dažādos veidos ir līdzdarbojušies šajā vizītē. Īpašs paldies Valsts prezidentam un amatpersonām par uzņemšanu.

Šajā *Terra Mariana* vēlos dāvināt Dievmātei īpašu rožukroni – lai Jaunava jūs vienmēr sargā un pavada.